

ктуризації підприємства на підставі автоматизованого офісу і, тим самим, створити інноваційний варіант системи проектного менеджменту.

Література

1. Ковалев А. И. Управление реструктуризацией предприятия / Монографія. — К.: АВРИО, 2006. — 368 с. — С. 161.
2. Хазар Х. Х. Сучасні підходи в формуванні антикризової політики підприємства [Електронний ресурс] / Хамад Хусейн Хазар // ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». — 2014. — Режим доступу до ресурсу: <http://www.irbis.kneu.kiev.ua:8080/handle/2010/12540>
3. Хазар Х. Х. Система проектного менеджменту в антикризовій політиці підприємства [Електронний ресурс] / Хамад Хусейн Хазар // Одеський національний економічний університет. — 2014. — Режим доступу до ресурсу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3590>
4. Щоденні новини політики, культури та соціального життя Курдистану [Електронний ресурс] // KURDISTAN.RU. Сайт про події в Курдському регіоні. — 2016. — Режим доступу до ресурсу: http://kurdistan.ru/2016/05/06/news-26415_Kurdistan_eksportiro.html

УДК: 334.012/.7(477)

ikravets2009@ukr.net

Кравець Ірина Вікторівна
к.е.н., Житомирський національний агроекологічний університет, Україна

Kravets Iryna V.
Ph.D. in Economics
Zhytomyr National Agroecological University,
Ukraine

ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

INNOVATIVE ENTREPRENEURSHIP IN UKRAINE: REALITIES AND PROSPECTS

Анотація. Висвітлено проблеми розвитку інноваційного підприємництва в Україні. Досліджено структуру фінансування інноваційної діяльності вітчизняних підприємств. Зроблено висновки стосовно перспектив розвитку інноваційного підприємництва на території України.

Ключові слова: інноваційне підприємництво, фінансування інновацій, краудфандінг, бізнес-інкубатори.

Summary. The paper reveals the problems of innovative entrepreneurship development in Ukraine. The financing structure of innovative activity of domestic enterprises was explored. The conclusions concerning prospects of innovative entrepreneurship development in Ukraine was done.

Key words: innovative entrepreneurship, financing innovation, crowdfunding, business incubators.

Сьогодні, в умовах інтеграції України в світове господарство, головним фактором розвитку підприємництва є втілення та застосування інновацій, оскільки реалізація ресурсорієнтованої стратегії та відсутність дієвих стимулів до ведення інноваційної діяльності суб'єктами підприємництва призводить до низького рівня ефективності та конкурентоспроможності підприємств на зовнішньому та внутрішньому ринку. Інноваційне підприємництво є діяльністю з підвищеним коефіцієнтом ризикованості, оскільки зміна — це не тільки дія, але і самовираз, який часто зустрічається супротивом. Це ризиковане діяння, на яке неохоче інвестують кошти поза власного бюджету підприємства, що в свою чергу веде до зменшення питомої ваги підприємств, що займаються інноваціями в загальній їх кількості. Динаміка питомої ваги підприємств України, що застосовували інновації, відображає незначні коливання у бік зменшення, а обчислення тренду з метою дослідження даних відхилень виявляє, що даний показник є практично незмінний протягом останніх 15 років (рис.1.). Безперечно, інновації не можуть втілюватися підприємством з року в рік, в цьому немає необхідності для високотехнологічних, налагоджених підприємств, проте, на даному етапі розвитку таких підприємств одиниці. Інновації, як правило, здійснюються точково, а не комплексно, при цьому підприємства не досягають позитивного синергетичного ефекту від їх господарської діяльності.

Наразі власні джерела інвестування переважної більшості вітчизняних підприємств виявляються недостатніми для реалізації сучасних інвестиційно-інноваційних проектів, і це є однією з головних проблем ефективного розвитку економіки. Хоча функціонування бюджетного механізму передбачено як на державному (цільові програми), так і на регіональному рівні (регіональні програми), проте, масштаб таких фінансових впливів в основний капітал підприємств виявляється недостатнім.

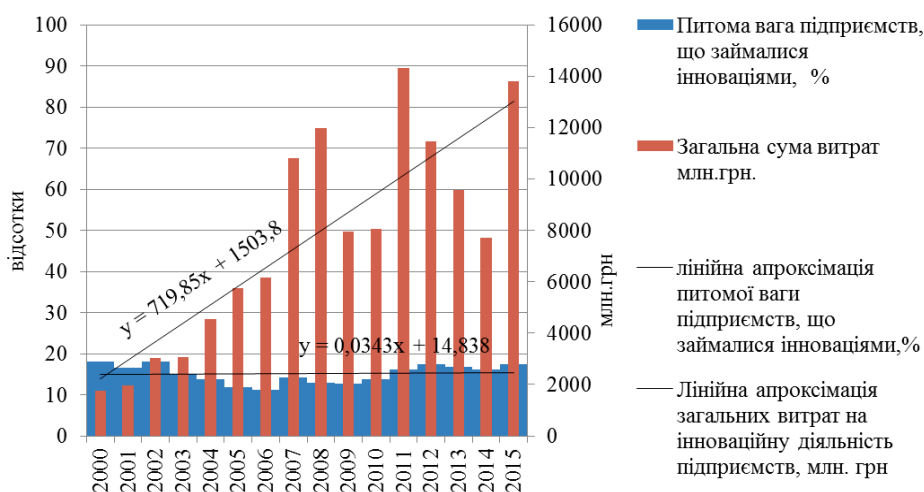

Рис. 1. Динаміка витрат на інноваційну діяльність вітчизняних підприємств, 2000—2015 рр.

Джерело: побудовано автором за даними Державної служби статистики України [1, 2].

У структурі фінансування інноваційної діяльності основним джерелом незмінно виступають власні кошти підприємств. Динаміка та обсяг інвестицій іноземних та інших джерел інвестування нестабільні і змінюються відповідно до політично-економічної ситуації в країні. Бюджетне фінансування інноваційної діяльності є досить незначним, і в загальній структурі витрат протягом 2000—2015 рр. займає від 0,4 % до 4,5 % (рис. 2).

Питома вага на виконання наукових і науково-технічних робіт у ВВП України також із року в рік зменшується, в той час як у розвинених країнах вона постійно зростає. Так, у 2005 р. питома вага на виконання наукових і науково-технічних робіт у ВВП України становила 0,99 %, а в 2014 р. — 0,66 %. Наприклад, за даними Євростату даний показник країн Євросоюзу (ЄС-28) постійно збільшується: з 1,76 % у 2005 р. до 2,01 % у 2013 р., а в окремих країнах (Фінляндія, Швеція, Данія) він становить понад 3 % [1].

Вважаємо, що ефективніші, ніж пряме субсидування, механізми державної підтримки полягають у площині заохочення виробників до самостійної організації та втілення процесу інвестування в інновації. Зокрема, це стосується: покращення умов кредитування, удосконалення системи оподаткування та амортизаційної політики, зменшення (наближення до нуля) ставок ввізного мита на необхідне устаткування для безпосереднього використання його на підприємствах; покращення інфраструктури інноваційного розвитку; удосконалення нормативно-правової бази та інформаційно-аналітичного забезпечення; ведення моніторингу та прогнозування кон'юнктури внутрішнього та зовнішнього ринку інновацій та інвестицій.

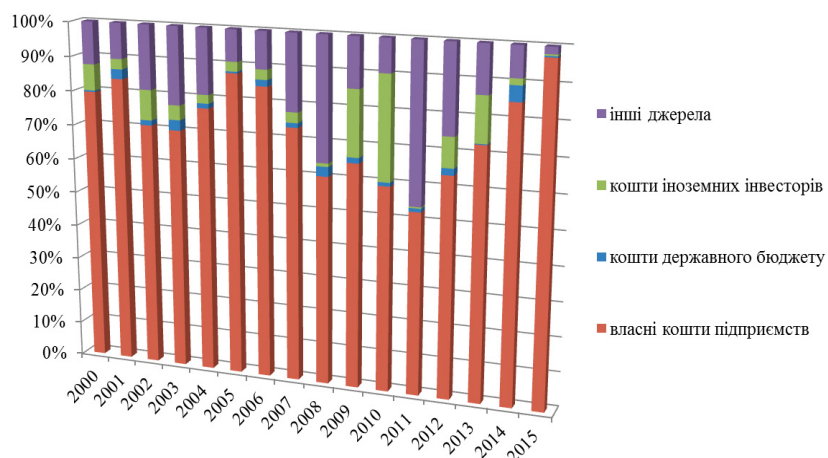

Рис. 2. Структура фінансування інноваційної діяльності підприємств України

Джерело: побудовано автором за даними Державної служби статистики України [1, 2].

Фінансування інноваційних підприємств за рахунок «інших джерел» може відбуватися у різний спосіб, при цьому може відбуватися синтезування кількох способів одночасно. Це може бути *краудфандінг* (кооперування людей, які добровільно об'єднують свої гроші або інші ресурси, як правило через Інтернет, щоб підтримати зусилля інших людей або організацій); *бізнес-ангели* (індивідуальні інвестори, професійні нетворкери та незалежні консультанти, які допомагають отримати гроші, працюють паралельно з компаніями-інкубаторами); *бізнес-інкубатори* (освітні проекти, які беруть в організаційний і фінансовий обіг потенційно успішні інноваційні проекти) тощо.

Судячи зі зростання кількості вдалих інноваційних проектів українських авторів і кількості офіційно висвітлених у ЗМІ бізнес-ангелів, інноваційна діяльність (правда поки що тільки в сфері ІТ) в Україні набирає обертів. Проте, слід зазначити, що такі явища, як інноваційний проект, стартап, інноваційне підприємництво (на відміну від підприємства) важко обмежити географічно. Стартапи, інноваційне підприємництво, інноваційно-інвестиційні фонди, бізнес-ангели та бізнес-інкубатори можуть бути на 100 % українськими за умови не тільки фактичної праці, а й реєстрації в Україні, спонукаючи при цьому не тільки пишатися ними, що вони є вітчизняними, а й, звісно, виступають джерелом поповнення держбюджету, наприклад, поки що виключно на науку і освіту. Тому, на державному рівні необхідно створювати максимально комфортні умови для їх роботи у формі простих процедур реєстрації та лояльного оподаткування.

Література

1. Наукова та інноваційна діяльність в Україні у 2005—2015 рр. Статистичний збірник. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>
2. Капітальні інвестиції в Україні за 2009—2013 рр. Статистичний збірник. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>
3. Barnett, Chance (September 23, 2013). «The Crowdfunder's Guide To General Solicitation And Title II Of The JOBS Act». Forbes.

УДК 334.012

olga_maliarchuk@ukr.net

Малиарчук Ольга Георгіївна,
к.е.н., доцент кафедри стратегії підприємств
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана», Україна

Maliarchuk Olga,
PhD, senior lecturer of the Enterprise's Strategy
Department, SHEE «Kyiv National Economic
University named after Vadym Hetman», Ukraine

ФРІЛАНС ЯК СУЧАСНА ФОРМА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

THE FREELANCING AS A MODERN FORM OF ENTREPRENEURSHIP

Анотація. Визначено сутність, переваги та недоліки розвитку фрілансу як форми ведення підприємницької діяльності в сучасних умовах.

Ключові слова: фріланс, підприємницька діяльність, ринок фріланс-послуг.

Summary. The nature, advantages and disadvantages of freelancing as a form of entrepreneurial activity in modern conditions are presented.

Key words: freelancing, entrepreneurship, freelance services market.

Розвиток глобалізаційних процесів, становлення «креативної економіки» та віртуалізація змінюються параметри майбутнього попиту на ринку праці, виникає потреба в «мультикомпетентних» фахівцях та одночасно спостерігається зниження продуктивності праці персоналу компаній, зокрема відносно низька ефективність використання робочого часу. За останніми дослідженнями [1], близько 45 % офісних працівників «зависають» у соціальних мережах, що не пов'язано безпосередньо з виконанням функціональних обов'язків. За сучасних умов робочий графік 9—18 не є ефективним, так як для працівників є важливим баланс між роботою та відпочинком і можливістю управляти власним часом.

За умов глобалізації ринку праці та розвитку нових технологій фріланс є одним з ефективних способів боротьби з безробіттям. Функціонування фріланс-майданчиків (інтернет-бірж фрілансу) дозволяє фрілансерам співпрацювати із замовниками з інших країн, оскільки фактор відстані між замовником і виконавцем нівелюється. У сучасному розумінні *фрілансер* (англ. *freelancer* — вільний списоносець, найманець; у переносному значенні — вільний художник) — людина, що виконує роботу без укладання довготривалого договору з працедавцем, наймана тільки для виконання певного переліку робіт (позаштатний працівник). Тобто